

བྱ་ཉ་མེ་གླུ་འེ་ཡི་འཁོན་ལན།

The Honeyguide's revenge

 Zulu folktale

 Wiehan de Jager

 འདབ་བྱུག Dabtruk, སྤུར་རིག་ལྗོངས། Patrick Dowd, རྒྱ་ཚང་བསོད་ནམས་རིན་ཆེན། Chusang Sonam Rinchen

 4

 བོད་སྐད་ / English

སྐྱུང་འདི་ནི་མིང་ལ་ངེ་ཉི་ཟེར་བའི་བྱ་ཏུ་ཞེ་སྟེ་དང་། མིང་ལ་ཇི་ཞེ་སྟེ་ཟེར་བའི་གཞོན་ལུ་
 ཏམ་པ་ཅན་ཞིག་གི་སྐོར་ཡིན། ཉིན་ཞིག་ཇི་ཞེ་སྟེ་ཕྱི་རོལ་ལ་ཇོན་རྒྱལ་གི་ཕྱིན་སྐབས་
 ཁོས་བྱ་ངེ་ཉི་ཡི་སྐད་གོ་བ་རེད། དེ་མ་ཐག་ཇི་ཞེ་སྟེ་གྱིས་སྐྱུང་ཅི་སེམས་ལ་དུན་ཏེ་ཁ་ནང་
 ལ་རྒྱ་འཁོར་ཞིང་། ཁོ་རང་འགྲོ་མཚམས་བཞག་ནས་ཡག་པོར་ཉན་པ་རེད། ཁོས་རང་གི་
 མགོ་ཐོག་གི་སྤོང་པོའི་ཡལ་གའི་སྤོད་ནས་བྱ་དེ་མ་མཐོང་བར་དུ་བཙལ་བ་རེད། ཅིར་.....
 ཅིར་.....བྱ་དེ་ཡལ་ག་གཅིག་ནས་ཤིང་སྤོང་གཞན་པ་ཞིག་གི་ཡལ་གའི་སྤོང་བབས་
 བས་གྲག་པ་རེད། ཅིར་.....ཅིར་.....བྱ་དེས་བོས་པ་རེད། བྱ་དེས་ཇི་ཞེ་སྟེ་གྱིས་ཁོའི་རྗེས་
 དེད་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་མེད་ལ་ལྟ་བཞིན་དུ་ཤིང་སྤོང་རེ་རེའི་སྤོང་འབབ་བཞིན་དུ་ཕྱིན་པ་
 རེད།

...

This is the story of Ngede, the Honeyguide, and a greedy young man named Gingile. One day while Gingile was out hunting he heard the call of Ngede. Gingile’s mouth began to water at the thought of honey. He stopped and listened carefully, searching until he saw the bird in the branches above his head. “Chitik-chitik-chitik,” the little bird rattled,

as he flew to the next tree, and the next. "Chitik, chitik, chitik," he called, stopping from time to time to be sure that Gingile followed.

དུས་ཚོད་ཕྱེད་ཀ་ཞིག་གི་རྗེས་ལ། ཁོང་གཉིས་ཤིང་སེ་ཡབ་ཀྱི་སྤོང་པོ་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་འགྲམ་
 ལ་འབྱོར་བ་དང་། དེ་ཉི་ཤིང་སྤོང་དེའི་ཡལ་ག་མང་པོའི་སྤོང་ནས་ཡར་འཕུར་མར་འབབ་
 མང་པོ་བྱས་པ་རེད། དེ་ནས་ཁོ་རང་ཡལ་ག་ཅིག་གི་སྟངས་བཟུང་དེ་མགོ་བོ་དགྲོག་དགྲོག་
 བྱས་པ་དང་། “འདི་ན་ཡོད་པ་རེད། ཡར་ཤོག་ བྱེད་རང་འདི་འདྲའི་འགོར་དོན་ག་རེ་རེད།”
 ཅེས་དྲིས་པ་རེད། རྗེས་སྟོན་གྱིས་སྤོང་རྩ་ནས་ཡར་བཟུས་སྐབས་ཡལ་གའི་སྟངས་ནས་སྤོང་ན་སྤོང་རྩ་
 ཡོད་པ་མཐོང་གི་མེད། ཡིན་ནའང་། ཁོས་བྱ་དེ་ཉི་ལ་ཡིད་ཆེས་བྱས་པ་རེད།

...

After half an hour, they reached a huge wild fig tree. Ngede
 hopped about madly among the branches. He then settled
 on one branch and cocked his head at Gingile as if to say,
 “Here it is! Come now! What is taking you so long?” Gingile
 couldn’t see any bees from under the tree, but he trusted
 Ngede.

དེ་ནས་རྒྱུ་གྱི་ལ་གྱིས་ཁོ་རང་གི་རྩོམ་པའི་མདུང་དེ་སྤོང་ཚ་ལ་བཞག་མེ་ཤིང་འགའ་བཏུས་
ནས་མེ་ཁ་རྒྱུང་རྒྱུང་ཞིག་གསོས་པ་རེད། མེ་དེ་ཡག་པོ་འབར་གྱིན་ཡོད་དུས་དེར། ཁོས་མེ་
ཕུང་དེའི་དགྱིལ་ལ་ཤིང་སྐམ་རིང་པོ་ཞིག་བཞག་པ་དང་། རྒྱག་པ་འདི་ནི་མེ་ལ་འབྱུང་དུས་
དུ་བ་མང་པོ་ཡོད། ཁོ་རང་ག་ལེར་ཤིང་སྤོང་གི་མགོར་འགོས་ཤིང་། རྒྱག་པ་དུ་བ་ཡོད་པ་དེའི་
སྡེ་གཅིག་དེ་ཁོ་རང་གི་སོ་བར་ལ་ཉར་ནས་ཡར་འགོས་པ་རེད།

...

So Gingile put down his hunting spear under the tree, gathered some dry twigs and made a small fire. When the fire was burning well, he put a long dry stick into the heart of the fire. This wood was especially known to make lots of smoke while it burned. He began climbing, holding the cool end of the smoking stick in his teeth.

ལྷ་མ་འགོར་བར་ཁོས་སྐྱང་མ་མང་པོས་བྲེལ་བའི་ངང་སྐྱང་ཕྱི་གསོག་བཞིན་པའི་སྐྱོ་བོས་
 པ་རེད། ཁོང་ཚོ་ཤིང་སྤོང་དེའི་སྤོང་གི་ཨི་ཁུང་ཞིག་གི་ཁ་ནས་ནང་ལ་འཕུར་འགྲོ་བ་དང་ཕྱི་
 ལ་འཕུར་ཡོང་བ་སོགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཁོང་ཚོའི་ཚང་རེད། རྩིན་གྱི་ལ་ཨི་ཁུང་ཡོད་
 སར་འབྱོར་མ་ཐག་ཁོས་རྒྱག་པ་དེའི་སྐྱོ་མོ་དུ་བ་ཡོད་ས་དེ་སྐྱང་ཚང་དེའི་ནང་བཏང་བ་རེད།
 སྐྱང་མ་ནམས་ཚང་ནང་ནས་ཕྱིར་མགྲོགས་པོར་ཐོན་ཡོང་བ་དང་། ཁོང་ཚོ་ཁོང་ཁྱོད་ལངས་
 ཤིང་། ཕྱིར་རྒྱག་རེས་བྱེད་འདོད་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའང་། ཁོང་ཚོ་དུ་བ་ལ་དགའ་བོ་མེད་
 སྟབས་ཐག་རིང་ཙམ་ལ་འཕུར་དགོས་བྱུང་བ་དང་། ཐག་རིང་ལ་མ་འཕུར་སྲོན་ལ་རྩིན་གྱི་ལ་
 ལ་སོ་ངར་མ་འགའ་འདེབ་དགོས་པ་རེད།

...

Soon he could hear the loud buzzing of the busy bees. They were coming in and out of a hollow in the tree trunk – their hive. When Gingile reached the hive he pushed the smoking end of the stick into the hollow. The bees came rushing out, angry and mean. They flew away because they didn't like the smoke – but not before they had given Gingile some painful stings!

སྤྱང་མ་ནུམས་ཕྱི་ལ་འཕུར་རྗེས། རིན་གྱི་ལ་གྱིས་སྤྱང་ཚང་ནང་དུ་ལག་པ་བཏང་བ་དང་།
སྤྱང་མའི་ཉལ་ཁང་སྤར་བ་གང་ཕྱིར་བཏོན་ཡོང་བ་རེད། དེའི་ནང་དུ་སྤྱང་རྩིའི་ཐིགས་པ་
འཛར་ཞིང་སྤུམ་ཞག་དོད་པོ་ཡོད་པ་མ་ཟད། སྤྱང་ཕྱུག་དཀར་པོ་མང་པོ་ཡོད་པ་རེད། ཁོས་
སྤྱང་ཚང་དེ་ཁོ་རང་གི་ཕྱག་པར་ཁུར་བའི་ཁུག་མ་དེའི་ནང་དུ་ག་ལེར་སྤྱུག་པ་དང་དེ་ནས་
ག་ལེར་མར་བབ་ནས་ཡོང་བ་རེད།

...

When the bees were out, Gingile pushed his hands into the nest. He took out handfuls of the heavy comb, dripping with rich honey and full of fat, white grubs. He put the comb carefully in the pouch he carried on his shoulder, and started to climb down the tree.

ངེ་ཏི་ཡིས་རྗེན་གྱི་ལ་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱེད་ཀྱིན་པ་དེར་དོ་སྣང་ཆེན་པོས་བརྟམས་བསྟན་པ་རེད།
ཁོའི་སེམས་ལ་རྗེན་གྱི་ལ་གྱིས་ལས་ཀ་ཚར་བའི་རྗེས་ལ། ཁོ་རང་ལ་སྤྱད་ཚང་བསྟན་པའི་
རྩན་པ་ལ་སྤྱད་ཅི་འདྲི་ཐིགས་པ་རེ་བྱུང་སྟོན་གི་རེད་བསམ་ནས་རེ་སྐྱུག་བྱས། ངེ་ཏི་ཤིང་སྟོང་
གི་ཡལ་ག་གཅིག་ནས་གཅིག་ལ་བབས། ག་ལེར་བྱས་ནས་ས་ཐོག་ལ་ཐག་རྗེ་རྗེ་རྗེར་
ཕྱིན་པ་རེད། མཐའ་མར་རྗེན་གྱི་ལ་ཤིང་སྟོང་གི་རྩད་པར་འབྱོར། ངེ་ཏི་བྱ་ཚུང་དེའི་ཐག་ཉེ་
སའི་པ་བོང་ཞིག་གི་སྟེང་བབས་ཏེ་ཁོ་རང་གི་རྩན་པ་ལ་སྐྱུག་བསྟན་པ་རེད།

...

Ngede eagerly watched everything that Gingile was doing. He was waiting for him to leave a fat piece of honeycomb as a thank-you offering to the Honeyguide. Ngede flittered from branch to branch, closer and closer to the ground. Finally Gingile reached the bottom of the tree. Ngede perched on a rock near the boy and waited for his reward.

ཡིན་ནའང་། རྩིན་གྱི་ལ་གྱིས་མེ་བསད། ཁོ་རང་གི་མདུང་ལག་ལ་བཟུང་། དེ་ནས་བྱེུ་དེར་
 ཁ་ཡ་མ་བྱས་པར་སོ་སེའི་ནང་དུ་ལོག་ཕྱིན་པ་རེད། དེ་ཉི་ཡིས་ཁོང་ཁྱོ་ཆེན་པོ་སློ་ནས། “མེ་
 ཁི་ཁོར། མེ་ཁི་ཁོར།” ཞེས་བོས་པ་དང་། རྩིན་གྱི་ལ་ལྟོ་མཚམས་བཞག་ཅིང་བྱེུ་དེར་མིག་
 གིས་ཅེར་ནས་གད་མོ་བགད་པ་རེད། “ཁྱོད་ལ་སྤང་ཚི་ཉོག་ཙམ་དགོས་གི་ཡོད་པ་རེད། རེད་
 དམ། ངའི་གྲོགས་པོ། རྒྱ། ཡིན་ནའང་ལས་ཀ་ཚང་མ་ང་རང་གིས་ལས་པ་ཡིན། སྤང་མའི་
 མཚུ་ཚེག་ཚང་མ་ང་རང་གིས་ཉོས་པ་རེད། ག་རེ་བྱས་ནས་ངས་སྤང་ཚི་སླིང་རྩེ་བོ་འདི་ཁྱོད་
 གྱི་མཉམ་དུ་བགོ་བཤའ་རྒྱག་དགོས་པ་རེད།” ཅེས་བཤད་པ་དང་ཡར་གོམ་པ་བརྒྱབ་ནས་
 ཕྱིན་སོང་བ་རེད། དེ་ཉི་ཁོང་ཁྱོ་ལངས་ནས་འབར་གྲབ་བྱས། ཁོ་ལ་བྱེད་སྤངས་འདི་འདྲ་མ་
 རེད། ཡིན་ནའང་ཁོས་རང་གི་ཤ་ལའོན་ལེན་གི་རེད།

...

But, Gingile put out the fire, picked up his spear and started walking home, ignoring the bird. Ngede called out angrily, “VIC-torr! VIC-torr!” Gingile stopped, stared at the little bird and laughed aloud. “You want some honey, do you, my friend? Ha! But I did all the work, and got all the stings. Why should I share any of this lovely honey with

you?" Then he walked off. Ngede was furious! This was no way to treat him! But he would get his revenge.

བདུན་ཕྱག་འགའི་རྗེས་ཀྱི་ཉི་མ་ཞིག་ལ་རྗེ་གྲིལ་གྱིས་དེ་ཉི་མ་སྤྲོད་ཅི་ཡོད་པའི་བར་
 རྒྱག་བཞིན་པ་ཐོས་པ་རེད། ཁོས་སྤྲོད་ཅི་ཞེས་ཤོས་དེ་སེམས་ལ་འཁོར། དེ་ནས་ཡང་བསྐྱར་
 རེ་བ་ཆེན་པོའི་སློབ་པ་ལྟེ་དེའི་རྗེས་དེད་པ་རེད། དེ་ཉི་མ་རྗེ་གྲིལ་ལ་འགའ་ཀྱི་ཟུར་ཞིག་
 སློབ་ནས་བྲིད་པ་དང་། ཆེར་མ་ཉ་ཅང་མང་སའི་ཤིང་སྤོང་ཞིག་གི་སྤོང་བབས་པ་རེད། ཨ་
 ཉ་། སྤྲོད་ཚང་དེ་ཤིང་སྤོང་འདྲིའི་ཕྱི་ན་ཡོད་ཐག་ཚོད་རེད། རྗེ་གྲིལ་དེ་ལྟར་བསམ་པ་དང་།
 ལམ་སངས་སྤོང་ཕྱི་ན་མེ་ཁ་གསོས་ཏེ། ཤིང་སྤོང་གི་ཕྱི་ལ་འཛོག་པ་རེད། ལྷ་བ་ལངས་
 བཞིན་པའི་སྤོང་བོའི་ཡལ་ག་དེ་ཁོ་རང་གི་ཁ་ནང་ན་ཡོད། དེ་ཉི་མ་ཕྱི་རེ་བབས་ཤིང་བལྟས་
 བས་བཟུང།

...

One day several weeks later Gingile again heard the honey call of Ngede. He remembered the delicious honey, and eagerly followed the bird once again. After leading Gingile along the edge of the forest, Ngede stopped to rest in a great umbrella thorn. "Ahh," thought Gingile. "The hive must be in this tree." He quickly made his small fire and began to climb, the smoking branch in his teeth. Ngede sat and watched.

རྒྱུ་གྱི་ལ་སྒྲོང་མགོར་འགོས་ན་འང་། བམ་རྒྱུ་གྱི་སྤང་ཚང་གི་དིར་སྤྲེད་མེད་དོན་ཅི་ཡིན་
 བམ་སྐྱམ་པ་རེད། “གཅིག་བྱས་ན་སྤང་ཚང་དེ་ཤིང་སྒྲོང་འདྲིའི་ལོ་འདབ་གྱི་གསེང་ན་ཡོད་
 གྱི་རེད།” ཁོས་དེ་ལྟར་བསམས། ཁོ་རང་ཡལ་ག་གཞན་པ་ཞིག་གི་སྤོང་ལ་འགོས་པ་རེད།
 ཡིན་ན་འང་སྤང་ཚང་ཞིག་རྙེད་རྒྱུའི་ཚབ་དུ། ཁོས་རང་ཉིད་གཟིག་ཅིག་གི་ཁ་གཏད་དུ་
 ལངས་སྒྲོད་པ་ཤེས་པ་རེད། གཟིག་དེ་ནི་ཁོ་རང་གི་གཉིད་ལ་དོན་མེད་བར་ཚད་བྱས་པ་དེར་
 ཁོང་སློལངས་པ་དང་། གདོང་གི་གཉེར་མ་བསྐྱས་ནས་ལྟ་བཞིན། ཁ་གཏད་སྟེ་མཆེ་བ་ཆེན་
 པོ་དང་རྩོན་པོ་དེ་བསྟན་པ་རེད།

...

Gingile climbed, wondering why he didn't hear the usual
 buzzing. “Perhaps the hive is deep in the tree,” he thought
 to himself. He pulled himself up another branch. But
 instead of the hive, he was staring into the face of a
 leopard! Leopard was very angry at having her sleep so
 rudely interrupted. She narrowed her eyes, opened her
 mouth to reveal her very large and very sharp teeth.

གཟིག་གིས་སོ་ཆེན་པོ་ཞིག་བཏབ་ནས་མ་ཐོས་པའི་སྟོན་ལ། ཁོ་རང་མགྲོགས་པོ་བྱས་ནས་
 མར་སྟོང་རྩེ་ལ་འབབ་ཅིས་བྱས་པ་རེད། ཁོ་རང་བྲེལ་འཕྲུབ་ངང་ཡོང་སྟབས་ཡལ་ག་ཞིག་
 ལག་ནས་ཤོར་ཏེ་སྤྱིད་ལྷོག་གོར་ས་ལ་ལྷུང་བ་རེད། ཁོ་རང་གི་རྐང་པའི་སྤྱི་ལུང་རྫོག་པ་དང་།
 ཁོ་རང་འཕྲོག་འཕྲོག་བྱས་ནས་གང་ཐུབ་ཅི་ཐུབ་ཀྱིས་མགྲོགས་པར་བྲོས་པ་རེད། དེའི་ཁར་
 ཁོ་རང་རླུང་ཏྟ་རྒྱག་སྟེ། གཟིག་དེ་ད་དུང་གཉིད་སངས་ཡག་མིན་སྟབས་ཁོ་རྗེས་འདེད་ཀྱིས་
 བདའ་ཡོད་པ་མ་རེད། སྤྱང་ཅི་སྟོན་མཁན་གྱི་བྱེའུ་དེ་ཁྱི་ཡིས་འཁོན་ལན་སྟོག་པ་རེད་ལ།
 རྗེན་གྱི་ལ་ལའང་རང་གི་ཐེངས་འདིའི་སྟོབ་ཚན་ཡག་པོ་ཞིག་རག་པ་རེད།

...

Before Leopard could take a swipe at Gingile, he rushed down the tree. In his hurry he missed a branch, and landed with a heavy thud on the ground twisting his ankle. He hobbled off as fast as he could. Luckily for him, Leopard was still too sleepy to chase him. Ngede, the Honeyguide, had his revenge. And Gingile learned his lesson.

དེའི་རྗེས་ནས་བཟུང་། རྗེས་སྒྲིལ་གྱི་བྱིས་པ་ནམས་ཀྱིས་བྱེའུ་དེའི་སྐོར་གྱི་སྐྱུང་གོ་དུས་བྱེའུ་
 རྒྱང་རྒྱང་དེར་བཅི་བཀུར་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ལ། ཁོང་ཚོས་ག་དུས་སྐྱུང་ཅི་ལེན་སྐབས་དེའི་
 བྱང་གི་སྐྱུང་ཚང་གི་བྱེད་ཀ་ཆེ་ཤོས་དེ་སྐྱུང་ཅི་སྟོན་མཁན་གྱི་བྱེའུ་དེར་འཇོག་གི་ཡོད་པ་
 རེད།

...

And so, when the children of Gingile hear the story of Ngedede they have respect for the little bird. Whenever they harvest honey, they make sure to leave the biggest part of the comb for Honeyguide!

Global Storybooks

globalstorybooks.net

བྱ་ཏུ་མེ་ལྷེ་ཤི་ཡི་འཁོན་ལན།

The Honeyguide's revenge

 Zulu folktale

 Wiehan de Jager

 འདབ་བྱུག Dabtruk, སྤུར་རིག་ལྷོ་ཏ། Patrick Dowd, རྩེ་ཚང་བསོད་ནམས་རིན་ཆེན། Chusang Sonam Rinchen (bo)

